

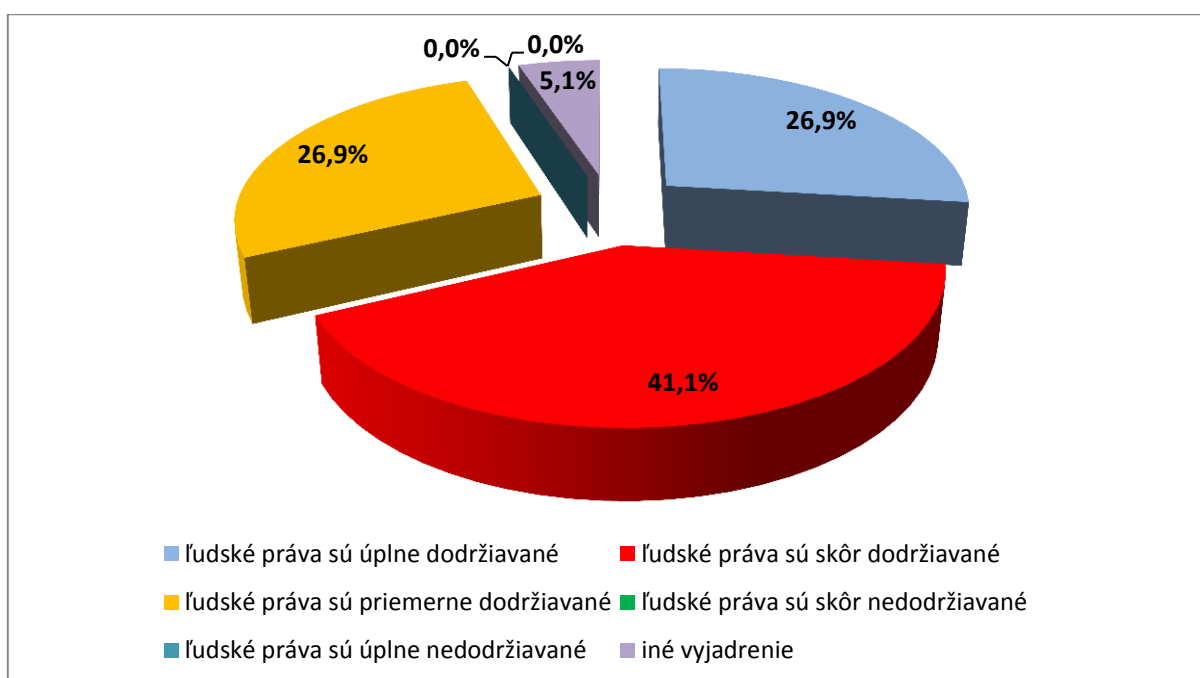
Dodržiavanie ľudských práv v strednej škole v školskom roku 2018/2019

Ľudské práva definuje Všeobecná deklarácia ľudských práv ako základné práva a slobody, ktoré patria každému človeku od narodenia bez ohľadu na jeho rasu, pohlavie, etnickú, národnostnú alebo štátnu príslušnosť. K ďalším dokumentom upravujúcim špecifické oblasti ľudských práv patrí Dohovor o právach dieťaťa, na ktorého dodržiavanie sa odvoláva aj Školský poriadok Súkromnej strednej umeleckej školy v Žiline.

Od 26. 10. 2018 do 28. 11. 2018 mali žiaci 2. a 3. ročníka možnosť vyjadriť svoj názor na dodržiavanie ľudských práv v strednej škole prostredníctvom anonymného elektronického dotazníka. Pedagogického prieskumu sa zúčastnilo 78 žiakov, t.j. 75 % (8 žiakov študijného odboru 8221 M 09 dizajn – fotografický dizajn, 25 žiakov študijného odboru 8221 M 11 dizajn – grafický a priestorový dizajn, 30 žiakov študijného odboru 8260 M propagačné výtvarníctvo a 15 žiakov študijného odboru 8261 M propagačná grafika).

Žiaci hodnotia stav a úroveň dodržiavania ľudských práv v strednej škole pozitívne – 21 žiakov sa vyjadrilo, že ľudské práva sú úplne dodržiavané (26,9 %), 32 žiakov sa vyjadrilo, že ľudské práva sú skôr dodržiavané (41,1 %), 21 žiakov sa vyjadrilo, že ľudské práva sú priemerne dodržiavané (26,9 %), iné vyjadrenie poskytli 4 žiaci (5,1 %). Aktuálne výsledky hodnotenia stavu a úrovne dodržiavania ľudských práv v strednej škole sú priaznivé aj v porovnaní s minuloročným hodnotením, kedy žiaci prezentovali negatívne výpovede.

Dodržiavanie ľudských práv v triedach 2. a 3. ročníka v školskom roku 2018/2019

Zdroj: Výsledky pedagogického prieskumu „Dodržiavanie ľudských práv v strednej škole“, november 2018.

Z vyhodnotenia dotazníka vyplynuli uvedené závery:

a) 48,7 % žiakov sa nestretlo s porušovaním ľudských práv v strednej škole, čo predstavuje nárast o 17,4 % oproti vyjadreniam v školskom roku 2017/2018, 17,9 % žiakov sa stretlo s porušovaním ľudských práv ako svedkovia a 3,8 % žiakov sa stretlo s porušovaním ľudských práv ako obeť, 1,4 % žiakov poskytlo iné vyjadrenie a 28,2 % žiakov sa nevyjadrilo, či sa stretlo alebo nestrelo s porušovaním ľudských práv v strednej škole;

b) najčastejší typ porušovania ľudských práv v strednej škole predstavuje neobjektívne hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov (28,2 %), popieranie práva na vlastný názor (25,6 %), šikanovanie (14,1 %), diskriminácia (6,4 %) a ponuka psychotropných a omamných látok (2,6 %), negatívne alebo iné vyjadrenie k porušovaniu ľudských práv uviedlo 23,1 % žiakov;

c) v prípade porušenia ľudských práv v strednej škole by sa žiaci obrátili na triedneho učiteľa (46,2 %), čo predstavuje nárast o 16 % oproti hodnoteniu v minulom školskom roku, na rodičov (20,5 %), spolužiakov z triedy (15,4 %), kamarátov z mimoškolského prostredia (7,7 %), výchovného poradcu (5,1 %) a inštitúcie pre ochranu ľudských práv (2,6 %), 2,5 % žiakov by sa neobrátilo so žiadosťou o pomoc na nikoho;

d) pri riešení nedodržiavania ľudských práv v strednej škole uplatňujú učitelia najčastejšie riešenie problému diskusiou (92,3 %), čo je nárast o 21,5 % oproti vyjadreniam v školskom roku 2017/2018, 6,4 % žiakov sa vyjadrilo, že vyučujúci ignorujú riešenie problémov žiakov a 1,3 % žiakov uviedlo iné vyjadrenie ku riešeniu problémov porušovania ľudských práv v školskom prostredí;

e) najrozšírenejší zdroj informácií o ľudských právach predstavuje školské prostredie (68 %), rodinné prostredie (11,5 %), rozhlas a televízia (11,5 %), internet, noviny a časopisy (6,4 %), záujmové skupiny pre voľnočasové aktivity (2,6 %);

f) 98,7 % žiakov vedelo vymenovať aspoň dve ľudské práva, vo výpovediach najčastejšie rezonovali právo na život, právo na vierovyznanie, právo na vlastný názor, právo na slobodu prejavu a právo na vzdelanie, 1 žiak nevedel uviesť dva príklady na ľudské práva (1,3 %);

g) žiakov 2. a 3. ročníka najčastejšie trápia uvedené problémy – učenie (44,9 %), zdravotný stav svojich blízkych a vlastné zdravie (30,8 %), sociálne vzťahy s učiteľmi (3,8 %) a sociálne vzťahy s rodičmi (3,8 %), 16,7 % žiakov uviedlo iné problémy alebo sa nevyjadrilo;

h) 69,2 % žiakov pozná dokument Dohovor o právach dieťaťa, čo predstavuje nárast o 38,4 % oproti školskému roku 2016/2017, 88,5 % žiakov pozná telefónnu linku - Linka detskej istoty (116 111);

i) 79,5 % žiakov vymenovalo príklady pozitívnej zmeny v uplatňovaní ľudských práv v strednej škole, ktoré evidujú za posledný rok, napr. preventívne aktivity v oblasti šikanovania, väčší priestor na vyjadrenie vlastného názoru, riešenie problémov, informovanosť mladých ľudí, využívanie schránky dôvery, činnosť žiackej školskej rady a pod.

Vedenie školy prijme na základe uvedených zistení primerané opatrenia ku zlepšeniu stavu a úrovne dodržiavania ľudských práv v strednej škole v nasledujúcom období.

PaedDr. Peter Majer